

Luxemburg ile Liebknecht'i anarken

Troçki tarafından Ocak 1919'da, Luxemburg ile Liebknecht'in Alman karşıdevriminin paramiliter çeteleri tarafından öldürülmesi üzerine kaleme alınmış bulunan bir metni paylaşıyoruz. İyi okumalar dileriz.

Bizi büyük bir acı içinde bırakan iki ağır kayba birden uğradık. Adları sonsuza dek proleter devrimin büyük kitabında yer alacak olan iki lider, aramızdan ayrıldılar: Karl Liebknecht ve Rosa Luksemburg. Korkunç bir biçimde can verdiler. Katledildiler. Artık aramızda değiller!

Karl Liebknecht'in adı, halihazırda biliniyor olmakla birlikte, Avrupa'daki korkunç boğazlaşmanın ilk aylarından itibaren büyük bir hızla dünya çapında önem kazandı. Adı, devrimci onurun adı gibi, gelecek olan zaferin bir teminatı gibi ortalıkta çınladı. Alman savaşçı siyasetinin ilk şeytani zaferlerini kutladığı o ilk haftalarda; Alman güçlerinin Belçika kalelerini karton evler gibi süpürdüğü o haftalarda; 420 mm'lik Alman toplarının tüm Avrupa'yı Wilhelm'de esir etmele tehdit eder gibi görüldüğü zamanlarda; Scheidemann ve Ebert tarafından idare edilen resmi Alman sosyal demokrasisinin Alman militarizminin önünde, hem yurtdışında (çiğnenmiş Belçika ve kuzey kısmı Almanlar tarafından ele geçirilmiş Fransa) hem de yurt içinde (sadece Alman büyük toprak sahipleri sınıfının değil, sadece Alman burjuvazisinin değil, sadece şovenist orta sınıfın değil, aynı zamanda Alman işçi sınıfının resmi olarak tanınan partisinin), en azından görünürde onaylayacağı şekilde, yurtsever dizlerini çöktüğü günlerde ve haftalarda; o kara, korkunç ve berbat günlerde, Almanya'da isyankar bir karşı geliş sesi, bir öfke sesi, bir lanet yağdırma sesi patlak verdi. Bu, Karl Liebknecht'in sesiydi ve tüm dünyada yankılandı.

Geniş kitlelerin ruh halini Alman saldırısı altında olmanın şekillendirdiği Fransa'da; iktidardaki sosyal-yurtseverlerin emekçi sınıfına yaşam için değil, ölene kadar savaşmanın gerekli olduğunu açıkladığı Fransa'da (hatta kesinlikle bütün Alman halkının Paris'in ele geçirilmesi için can attığı bir zamanda!) Liebknecht'in uyarıcı ve uyandıran sesi, iftira, yalanlar ve panik barikatlarını yıkacak şekilde çınladı. Tek başına Liebknecht'in, bastırılan kitlelerin tercümanı olduğu hissedilebiliyordu.

Aslında Karl Liebknecht, o zaman bile yalnız değildi; çünkü cesur, yolundan şaşmaz ve kahraman Rosa Luxemburg savaşın ilk gününden itibaren onunla ele ele vererek öne çıktı. Liebknecht'in aksine, Alman burjuva parlamenter sisteminin kanunsuzluğu, Rosa Luxemburg'a muhalefetini parlamento kürsüsünde yayma imkanı vermedi ve bu yüzden de daha az duyuldu. Fakat Alman işçi sınıfının en iyi unsurlarının uyandırılmasındaki payı, mücadele ve ölümden yoldaşı Karl Liebknecht'inkinden kesinlikle daha az değildi. Birbirinden çok farklı tabiata sahip fakat yine de birbirine çok yakın olan bu iki savaşçı, birbirlerini tamamladılar, ortak bir hedefe doğru boyun eğmeden yürüdüler, ölümü birlikte karşıladılar ve tarihe yanyana geçtiler.

Karl Liebknecht, uzlaşmaz bir devrimcinin gerçek ve mükemmel bir örneğiydi. Hayatının son günlerinde ve aylarında, onun adına sayısız efsane yaratıldı: anlamsızlık ölçüsünde ahlaksız ve haince olanlar burjuva basınında, kahramanca olanları ise işçi kitlelerin dudaklarında.

Özel yaşamında, Karl Liebknecht iyiliğin, sadeliğin ve kardeşliğin bir örneğiydi. Onunla ilk karşılaşmamın üzerinden 15 yıldan fazla bir zaman geçti. Büyüleyici, kibar ve sempatik bir adamdı. Sözcüğün en olumlu anlamıyla, adeta kadınca bir duyarlılık, kişiliğinin en belirgin özelliğiydi. Liebknecht, bu kadınca duyarlılığın yanı sıra, haklı ve doğru bulduğu şeyler uğruna kanının son damlasına kadar savaşabilecek bir devrimcinin olağanüstü cesaretiyle de sivriliyordu. Onun bağımsız ruhu, daha gençliğinde, Bebel'in tartışılmaz otoritesine karşı birçok kez kendi fikrini savunma cüretini gösterdiği zamanlarda ortaya çıkmıştı. Gençler içindeki çalışmaları ve Hohenzollern'in askeri aygıtına karşı verdiği mücadele, büyük bir cesaret örneği olarak dikkat çekti. Son olarak, tüm atmosferin şovenizm

mikroplu havasıyla dolduğu Alman Parlamentosu'ndaki burjuvazinin savaş kışkırtıcılığına ve hain sosyal demokrasiye karşı sesini yükselttiğinde tam olarak gerçek büyüklüğünü gösterdi. Kendi kişiliğinin gücünü, bir asker olarak Berlin Potsdam Meydanı'nda burjuvazi ve onun militarizmine karşı açık bir isyan bayrağını yükselttiğinde keşfetmişti. Liebknecht tutuklandı. Hücre hapsi ve çalışma kampı onun devrimci cesaretini kıramadı. Hücresinde bekledi ve isabetli öngörülerde bulundu. Geçen yıl Kasım ayında serbest bırakıldığında, Liebknecht derhal Alman işçi sınıfının en iyi ve en kararlı unsurlarının başına geçti. Spartaküs, kendini Spartakistlerin safında buldu ve elinde onların bayrağıyla öldü.

Rosa Luksemburg'un adı, diğer ölkelerde Rusya'dakine göre daha az bilinmektedir. Fakat tam bir kesinlikle söylenebilir ki, katiyen Karl Liebknecht'ten daha küçük bir simge değildi. Kısa boylu, zayıf ve soluktu. Yüzündeki soyluluk çizgileri, güzel gözleri, ışık saçan aklı ve cesur düşünceleriyle karşısındakileri etkilerdi. Marksist yönteme, vücudundaki organlara olduğu kadar hakimdi. Damarlarında Marksizmin aktığı söylenebilirdi.

Bu iki liderin, çok farklı tabiata sahip olmakla birlikte, birbirlerini tamamladıklarını söylemiştim. Bu hususu vurgulamak ve açıklamak istiyorum. Uzlaşmaz bir devrimci olarak Liebknecht kişisel davranışlarında kadınca bir duyarlılıkla karakterize oluyorsa, bu narin kadın da, erkeksi bir düşünce gücüyle karakterize oluyordu. Ferdinand Lassalle bir keresinde düşüncenin fiziksel gücüyle ilgili, yoluna çıkan maddi engellerin gözle görülür şekilde üstesinden geldiği zaman düşüncenin geriliminin hükmedici gücüyle ilgili birşeyler söylemişti. Rosa'yla konuşurken, makalelerini okurken veya kürsüden düşmanlarına karşı yaptığı konuşmayı dinlediğinizde üzerinizde yarattığı etki işte tam olarak budur. Jena'daki bir kongredeydi sanırım; o yüksek sesinin nasıl da bir tel gibi gerildiğini ve Bavaria'dan, Baden'den ve diğer yerlerden gelen oportünistlerin protestolarını nasıl keştiğini hatırlarım. Ondan nasıl da nefret ediyorlardı! Onları nasıl da küçümsemişti! Küçük ve zayıf haliyle kongre kürsüsüne proleter devrimin kişileştirilmiş hali olarak çıkmıştı. Mantiğının kuvveti ve iğneleyici alaycılığının gücüyle en bariz muhaliflerini sustururdu. Rosa, proletarya düşmanlarından nasıl nefret edeceğini biliyordu ve tam olarak bu nedenden dolayı onlarda da kendisine karşı nefret uyandırabiliyordu. Onlar tarafından daha ilk zamanlarda fişlenmişti.

Savaşın ilk gününden, hatta daha doğrusu ilk saatinden itibaren, Rosa Luksemburg şovenizme karşı, yurtsever arsızlığa, Kautsky ve Haase'in yalpalamalarına ve merkezilerin belkemiksizliğine karşı; proletaryanın devrimci bağımsızlığını, enternasyonalizmi ve proleter devrimi savunmak için seferberlik başlattı.

Evet, onlar birbirlerini tamamladılar.

Teorik düşüncesinin gücü ve genelleme kabiliyetinin etkisiyle, Rosa Luksemburg, sadece karşıtlarının değil, aynı zamanda yoldaşlarının da ilerisindeydi. Çok zeki bir kadındı. Onun gergin, kesin, zeki ve acımasız tarzı, sonsuza dek düşüncesinin gerçek bir aynası olarak kalacak.

Liebkecht bir teorisyen değildi. O bir doğrudan eylem adamıydı. Atak ve tutkulu tabiatıyla, istisnai bir politik sezgiye, kitlelerin ve koşulların üstün bir farkındalığına ve nihayet benzersiz bir devrimci girişkenlik cesaretine sahipti.

Almanya'nın 9 Kasım 1918'den sonra kendisini içinde bulduğu iç ve dış durumun bir analizi ve devrimci bir öngörü, herkesten önce Rosa Luksemburg'tan beklenebilirdi ve beklenmeliydi. Acil bir eylem ve zamanı geldiğinde silahlı bir ayaklanma çağrısı ise çok büyük olasılıkla Liebkecht'ten gelirdi. Bu iki savaşçı, birbirlerini daha iyi tamamlayamazlardı.

Liebkecht ve Luksemburg, bu yorulmaz devrimci adam ve bu ödünsüz devrimci kadın, omuz omuza verdiklerinde nadiren hapisane dışında kaldılar. Alman işçi sınıfının en iyi unsurlarının başında proleter devrimin yeni mücadelelerini ve davalarını karşılamak üzere yola koyuldular ve bu yolun ilk adımlarında, bir gün haince bir darbe ikisini de aldı götürdü.

Karşı devrim, hiç kuşku yok ki daha şanlı kurbanlar seçemezdi. Ne şaşmaz bir darbe! Ne kadar şaşkınlıktan uzak! Devrim ve karşı-devrim birbirini iyi

tanıyordu. Bu olayda karşı devrim, işçi sınıfının eski partisinin, isimleri sonsuza dek tarihin kara sayfalarında bu haince cinayetin organize edilmesine öncülük eden isimler olarak geçecek olan eski liderleri Scheidemann ve Ebert'de cisimleşmiştir.

Liebknecht ve Luksemburg'un katledilmesini, kudurmuş bir kalabalık karşısında yeterince dikkatli olmayan bir bekçinin neden olduğu bir sokak "kavgası olarak göstermeye çalışan resmi bir Alman raporu olduğu doğru. Bu amaç doğrultusunda adli bir soruşturma yürütüldü. Fakat siz ve ben, devrimci liderlerimize karşı bu tip bir kendiliğinden saldırının altında karşı devrimin yattığını çok iyi biliyoruz. Burada, Petrograd surlarının içinde yaşadığımız Temmuz günlerini çok iyi hatırlıyoruz. Kerensky ve Tsereteli tarafından Bolşeviklere karşı savaşmaya çağrılan Kara Yüzler çetesinin işçileri sistematik bir şekilde nasıl terörize ettiklerini, liderlerini nasıl katlettiklerini ve tek tek işçilere sokaklarda nasıl saldırdıklarını da çok iyi hatırlıyoruz. Yine bir "kavgasırasında öldürülen işçi Voinov'un adı birçoğunuzca hatırlanacaktır. Eğer o zaman Lenin'i kurtarabilseydik, bu sadece onun çıldırmış Kara Yüzler çetelerinin eline düşmemiş olmasındandır. O zamanlar, Menşeviklerin ve Sosyalist Devrimcilerin arasında, Alman casusu olmakla suçlanan Lenin ve Zinovyev'in bu iftirayı çürütmek için mahkemeye çıkmamasından rahatsız olan iyi niyetli kişiler vardı. Lenin ve Zinovyev, özellikle bu nedenle suçlandılar. Fakat hangi mahkemede kendilerini savunacaklardı? Bu mahkemeye gidip gelirken, Lenin "kaçmaya" (Liebknecht'e yapıldığı gibi) zorlanacak ve eğer vurulur ya da bıçaklanırsa, Kerensky ve Tsereteli'nin resmi raporu Bolşeviklerin liderinin kaçmaya teşebbüs ederken nöbetçi tarafından öldürüldüğünü belirtecekti. Hayır. Berlin'deki korkunç tecrübeden sonra, Lenin'in düzmece mahkemeye çıkmamak ve dahası kendisini yargısız infaz saldırısına açık hale getirmemekle doğru yaptığına ikna olmak için on kat daha fazla sebebimiz var.

Fakat Rosa ve Karl gizlenmediler. Düşmanın eli onları sıkıca yakaladı ve bu el onları boğdu. Ne büyük bir darbe! Ne büyük bir acı! Ne büyük bir ihanet! Alman Komünist Partisi'nin en önemli liderleri, büyük yoldaşlarımız, artık hayatta değiller. Onların katilleri Sosyal-Demokrat Parti bayrağı altında duruyorlar ve bu parti varlık meşruiyetini başkasından değil Karl Marks'tan aldığını iddia etme yüzsüzlüğünü sergiliyor! Ne büyük bir çarpıtma! Ne büyük bir maskaralık! Sadece

düşünün yoldaşlar: Belçika'nın bozguna uğratıldığı ve Fransa'nın kuzey eyaletlerinin ele geçirildiği savaşın ilk günlerinden beri azgın Alman militarizmini destekleyen; Brest barışı sırasında Alman militarizmin çıkarı için Ekim Devrimi'ne ihanet eden "Marksist" Alman Sosyal-Demokrat partisi, "işçi sınıfının anası", işte o parti, bugün liderleri Scheidemann ve Ebert'in Enternasyonel'in kahramanlarını, Karl Liebknecht ve Rosa Luksemburg'u öldürtmek için uğursuz çeteler örgütlediği partidir!

Ne akıl almaz bir tarihi sapkınlık! Geriye, çağlar ötesine bir bakarsanız, Hristiyanlığın tarihsel kaderiyle açık bir paralellik görebilirsiniz. Kölelerin, balıkçıların, emekçilerin, baskı altındaki insanların ve köleci toplum tarafından ezilmiş olan herkesin Hristiyanlık doktrini doğrultusunda aldıkları eğitim, bu zavallı insanların tarihsel olarak ortaya çıkan bu öğretileri, daha sonra zenginler, tefeciler, krallar, aristokratlar, başpsikopozlar, patrikler, bankerler ve Roma'daki Papa tarafından ele geçirilmiş ve bunların işlediği suçları örten bir kılıf haline gelmiştir. Hayır. Ancak hiç şüphe yoktur ki, pleblerin bilincinden doğan ilk Hristiyanlık eğitimi ile resmi Katoliklik ve Ortodoksluk arasındaki fark, devrimci düşünce ve devrimci iradenin özünü teşkil eden Marksist öğretisi ile tüm ülkelerdeki Scheidemann ve Ebert'lerin pazarlayarak geçindiği o aşağılık burjuva fikir kalıntıları arasındaki uçurum kadar büyük değildir. Burjuvazi, sosyal demokrasinin liderleri aracılığıyla, proletaryanın düşünsel mirasını yağmalamaya ve kendi eşkıyalığını Marksizm bayrağı altında gizlemeye kalkmıştır. Fakat yoldaşlar, umuyoruz ki, bu iğrenç suç Scheidemann ve Ebert'lerin işledikleri son suç olsun. Alman işçi sınıfı, tepesine çöreklenenlerin elinden çok çekti, ama bu gerçek iz bırakmadan geçip gitmeyecek. Karl Liebknecht ve Rosa Luksemburg'un kanları haykırıyor. Bu kan, Berlin'in kaldırılmalarını ve Liebknecht'in savaş ve sermayeye karşı isyan bayrağını ilk kez kaldırdığı Potsdam Meydanı'nın taşlarını konuşmaya zorluyor. Ve er ya da geç, Berlin'in caddelerindeki bu taşlardan, burjuva toplumunun aşağılık dalkavuklarına ve sadık köpeklerine, Scheidemann ve Ebert'lere karşı barikatlar yükselecek!

Berlin'de katiller Spartakistlerin hareketini, yani Alman komünistlerini şu anda ezmiş durumdadır. Bu hareketin en iyi iki ilham kaynağını katlettiler ve belki de bugün zaferlerini kutluyorlar. Fakat ortada gerçek bir zafer yok; çünkü henüz doğru düzgün, açık ve tam bir savaş yaşanmadı. Alman proletaryası iktidarı ele

geçirmek için henüz ayaklanmadı. Olan sadece güçlü bir keşif çalışması, düşman kamplarının içine derin bir istihbarat seferiydi. Keşif seferleri çatışmadan önce gelir, fakat henüz çatışmanın kendisi değildir. Bu geniş çaplı keşif çalışması Alman proletaryası için gerekliydi, tıpkı bize Temmuz günlerinde gerekli olduğu gibi.

Talihsizlik, keşif seferinde en iyi iki kumandanın düşmüş olmasıdır. Bu amansız bir kayıptır, ama kesinlikle bir mağlubiyet değildir. Asıl savaş hala önümüzde duruyor.

Almanya'da yaşananların ne anlama geldiği, kendi geçmişimize bakarsak daha iyi anlaşılacaktır. Olayların akışını ve iç mantığını hatırlarsınız. 1917 Şubatı'nın sonunda, halk kitleleri Çar'ın hakimiyetine son verdiler. İlk haftalarda, sanki temel görev başarılmış gibi hissedildi. Muhalefet partilerinde gelip öne çıkan ve daha önce iktidarda hiç bulunmamış olan adamlar, başlangıçta halk kitlelerinin güveni şu ya da bu ölçüde kazanmakta daha avantajlı oldular. Ancak bu güven kısa sürede kırılmaya başladı. Petrograd kendini, aslında olması gerektiği yerde, kafasındaki çözümün ikinci aşamasında buldu. Şubat'ta olduğu gibi Temmuz'da da Petrograd devrimin açık ara önde giden öncü birliği oldu. Fakat, kitleleri burjuvazi ve uzlaşmacılara karşı açıkça mücadeleye çağıran bu öncü kol, gerçekleştirdiği bu keşif için çok ağır bir bedel ödedi.

Temmuz günlerinde, öncü birlik Petrograd, Kerensky hükümetinden koptu. Bu, henüz Ekim'de gerçekleştirdiğimiz gibi bir ayaklanma değildi. Bu, taşradaki geniş kitlelerin tarihsel anlamını halen kavramamış olduğu bir öncü çarpışmaydı. Bu çarpışmada Petrograd işçileri, sadece Rusya'daki değil, bütün ülkelerdeki halk kitlelerinden önce, Kerensky'nin arkasında bağımsız bir ordunun değil, burjuvazinin, beyaz muhafızlarının ve karşı-devrimin güçlerinin olduğunu açığa çıkardılar.

Temmuz'da bir yenilgiye uğradık. Yoldaş Lenin gizlenmek zorunda kaldı. Bazılarımız hapse düştü. Gazetelerimiz yasaklandı. Petrograd Sovyeti baskı altına alındı. Parti ve Sovyet matbaaları kundaklandı, her yerde Kara Yüzler'in şenlikleri

hüküm sürdü. Bir başka deyişle, şu anda Berlin sokaklarında gerçekleşenlerin aynısı yaşandı. Yine de, o zaman, gerçek devrimcilerin hiçbirinde Temmuz Günleri'nin zaferimize giden yolda sadece bir başlangıç olduğu konusunda bir şüphe yoktu.

Benzer bir durum, son günlerde Almanya'da da gelişti. Tıpkı Petrograd gibi Berlin de kitlelerin geri kalanından çok öne çıktı ve tıpkı bizdeki gibi Alman işçi sınıfının bütün düşmanları da inlediler: "Berlin'in diktatörlüğü altında kalamayız; Spartakist Berlin tecrit olmuştur; bir kurucu meclis toplanmalı ve onu Karl Liebknecht ve Rosa Luksemburg'un propagandalarıyla baştan çıkarılmış olan Kızıl Berlin'den, Almanya'da daha sağlıklı bir taşra kentine taşımalıyız." Düşmanlarımızın Rusya'da bize yaptığı her şey, bütün o kötü niyetli ajitasyonlar ve tüm o çirkin iftiralar, Almancaya çevrilip Berlin proletaryası ve onun liderleri Karl Liebknecht ve Rosa Luksemburg'a karşı tüm Almanya'da piyasaya sürüldü. Berlin proletaryasının keşif seferinin, bizim Temmuz'dakinden daha geniş ve derin bir şekilde geliştiği, oradaki kurbanların ve kayıpların daha büyük olduğu şüphesizdir. Fakat bu durum, Almanların bizim bir zamanlar halihazırda yazmış olduğumuz gibi tarih yazmakta oldukları gerçeğiyle açıklanabilir. Alman burjuvazisi ve askeri aygıtı, bizim Temmuz ve Ekim tecrübelerimizi kavramış durumdaydı. En önemlisi de, oradaki sınıf ilişkilerinin mukayese edilemez biçimde buradakine göre daha belirgin olması ve oradaki egemen sınıfların mukayese edilemez biçimde daha sağlam, daha zeki, daha aktif ve aynı zamanda daha acımasız olmasıdır.

Yoldaşlar, Rusya'da Şubat devrimi ile Temmuz günleri arasında dört ay gibi bir zaman geçti. Petrograd proletaryasının, yeniden sokağa çıkmak ve Kerensky ile Tsereteli'nin devlet tapınağının üzerinde yükseldiği sütunları sarsma ihtiyacını dayanılmaz bir biçimde duyması için bir çeyrek yıl gerekmişti. Temmuz günleri yenilgisinin ardından, taşranın büyük yedek güçlerinin Petrograd'ın arkasında saf tutması ve Ekim 1917'de zaferden emin olarak özel mülkiyetin kalelerine karşı doğrudan bir hücum çağrısında bulunabilmemiz için yine bir dört ay geçmişti.

Monarşiyi deviren ilk devrimin henüz Kasım başında gerçekleştirildiği Almanya'da, bizim Temmuz Günlerimiz halihazırda Ocak başında yaşanmakta. Bu

Alman işçi sınıfının kendi devrimini kısaltılmış bir takvime göre yaşadığını göstermez mi? Bizim dört aya ihtiyaç duyduğumuz yerde, onlar iki aya ihtiyaç duyuyorlar. Bu durumun devam etmesini umalım. Belki de Alman Temmuz Günlerinden Alman Ekimi'ne kadar bizde olduğu gibi dört ay değil de iki ay ya da daha az bir zaman yeterli olacak. Fakat ne olursa olsun, bir şeyden kuşku yoktur: Liebknecht'in sırtına sıkılan silahlar, bütün Almanya'da güçlü bir yankı yapmıştır. Ve bu yankı, hem Almanya'daki hem de tüm dünyadaki Scheidemann ve Ebert'lerin kulaklarında bir ölüm çanı olarak çınlamıştır.

Böylece burada, Karl Liebknecht ve Rosa Luxemburg için bir veda şarkısını söyledik. Liderler katledildiler. Onları bir daha canlı olarak göremeyeceğiz. Fakat yoldaşlar, zaten kaçınız onları şimdiye kadar yaşarken görmüştü ki? Küçük bir azınlık. Fakat yine de, bu son aylar ve yıllar boyunca Karl Liebknecht ve Rosa Luxemburg sürekli aramızdaydılar. Toplantılarda ve kongrelerde, Karl Liebknecht'i onursal başkan seçtiniz. Kendisi bizzat burada değildi -Rusya'ya girmeyi başaramamıştı- ama yine de hep aramızdaydı. Masanıza bir onur konuğu gibi, bir yakınınız olarak oturdu. Onun ismi, sadece özel bir adamın isminden daha fazlası olmuş, bizim için işçi sınıfının en iyi, en cesur ve en soylu özelliklerinin adı haline gelmişti. Ne zaman kendini fedakarca ezilmişlere adanmış, tepeden tırnağa çelikleşmiş, hiçbir zaman düşman karşısında bayrağını indirmemiş bir adam hayal edecek olsak, hemen Karl Liebknecht'in adını anarız. O, halkların belleğine ve bilincine "eylem kahramanı" olarak kazandı. Militarizm her şeyi çiğneyip geçtiği zamanlarda, görevi karşı gelmek olan herkes susup kaldığı zamanlarda, nefes alacak hiç bir yer kalmamış gibi görüldüğü zamanlarda, o, Karl Liebknecht, düşmanlarımızın çıldırmış karargahlarında savaşçı sesini yükseltti: "Siz, iktidardaki zorbalar, askeri kasaplar, yağmacılar, siz yaltakçı uşaklar, uzlaşmacılar; Belçika'yı ayak altında çiğniyor, Fransa'nın üzerine korku salıyorsunuz. Tüm dünyayı bastırmak istiyorsunuz. Kimsenin sizden hesap sormayacağını sanıyorsunuz. Fakat ben size ilan ediyorum: biz, bir avuç insan, sizden korkmuyoruz. Size savaş ilan ediyoruz ve kitleleri ayaklandırarak bu savaşı sonuna dek sürdüreceğiz!" İşte kararlılık ve cesaret. İşte Liebknecht'in görüntüsünü dünya proletaryası için unutulmaz kılan eylem kahramanlığı.

Ve onun yanında, dünya proletaryasının cesaretle ondan aşağı kalmayan bir savaşçısı Rosa duruyor. Onların savaş mevzilerindeki trajik ölümü, adlarını

birbirine özel ve ilelebet kopmayacak bir bağla bağlıyor. Onlar bundan böyle her zaman birlikte anılacaklar: Karl ve Rosa, Liebknecht ve Luksemburg!

Azizler ve onların ebedi yaşamları ile ilgili efsanelerin neyin üzerine temellendiğini biliyor muydunuz? İnsanların, kafalarının içinde duran ve onları şu ya da bu tarafa yönlendiren kişilerin anılarını yaşatma ihtiyacı üzerine; liderlerin kişiliklerini kutsallık halesiyle birlikte ölümsüzleştirme çabaları üzerine. Yoldaşlar, bizim, efsanelere ihtiyacımız yok. Kahramanlarımızı azize dönüştürmek gibi bir ihtiyacımız da yok. Şu an içinde yaşadığımız gerçeklik bize yeter, çünkü bu gerçekliğin kendisi zaten destansı bir niteliğe sahip. O, kitlelerin ve onların liderlerinin ruhundaki mucizevi güçleri uyandırmakta, tüm insanlığın üzerinde anıt gibi yükselen olağanüstü insan kişilikleri yaratmaktadır.

İşte Karl Liebknecht ve Rosa Luksemburg bu ölümsüz kişiliklerdendir. Onların aramızdaki varlıklarını, çarpıcı ve neredeyse fiziksel bir yakınlıkla hissetmekteyiz. Bu trajik anda, onların ölüm haberini acıyla ve yasla karşılayan Almanya'nın ve tüm dünyanın en iyi işçilerinin ruh halini paylaşıyoruz. Bizler, burada, darbenin sertliğini ve acısını Alman kardeşlerimizle aynı ölçüde hissediyoruz. Hüznümüzde ve yasımızda da tüm mücadelelerimizde olduğu kadar enternasyonalistiz.

Bizim için, Liebknecht sadece bir Alman lideri değildi. Bizim için Rosa Luksemburg sadece Alman işçilerin başında bulunan Polonyalı bir sosyalist değildi. Hayır. İki de dünya proletaryasının yakınlarıydı ve hepimiz onlara kopmaz bir manevi bağla bağlıyız. Onlar son nefeslerine kadar, herhangi bir ulusa değil, Enternasyonal'e ait oldular.

Rus kadın ve erkek işçilerine söylenmesi gerekir ki, Liebknecht ve Luksemburg özellikle devrimci Rus proletaryasına çok yakın davranmışlar ve bunu onların en zor zamanlarında yapmışlardır. Liebknecht'in evi, Berlin'deki Rus sürgünlerin karargahı durumundaydı. Bizler, Alman egemenlerinin Rus gericiliğine verdiği desteği protesto etmek için Alman parlamentosunda ya da basınında sesimizi her duyurmamız gerektiğinde, herkesten önce Karl Liebknecht'e başvurduk. O bütün kapılara ve Scheidemann ve Ebert dahil olmak üzere herkesin kafasına vurarak,

onları Alman hükümetinin işlediği suçları protesto etmeye zorlardı. Ayrıca ne zaman yoldaşlarımızdan biri maddi desteğe ihtiyaç duysa, biz hep Liebknecht'e başvururduk. Liebknecht, Rus devriminin yorulmak bilmez Kızıl Haç'ı gibiydi.

Daha önce bahsetmiş olduğum, Jena'daki Alman Sosyal Demokratlar kongresinde, ki bu kongrede konuk olarak bulunmaktaydım, Liebknecht'in girişimi üzerine yönetim kurulu tarafından, önergesi yine aynı Liebknecht tarafından verilmiş olan ve Finlandiya'daki Çarlık hükümetinin uyguladığı şiddet ve barbarlığı kınayan yönetim kurulu kararı üzerine konuşmak için kürsüye davet edilmiştim. Liebknecht, kendi konuşmasını büyük bir titizlikle, olguları ve istatistikleri biraraya getirerek ve Çarlık Rusyası ile Finlandiya arasındaki gümrük ilişkileri hakkında bana ayrıntılı sorular sorarak hazırlamıştı. Fakat konu kürsüye taşınmadan önce (Liebknecht'in ardından ben konuşacaktım), Kiev'deki Stolypin suikastını bildiren bir telgraf geldi. Bu telgraf, kongre üzerinde büyük bir etki yarattı. Liderler arasında yükselen ilk sorun şuydu: Rusya'nın başbakanı bir Rus devrimci tarafından öldürülmüşken başka bir Rus devrimcisinin bir Alman kongresinde konuşma yapması uygun olur muydu? Bu düşünce, Bebel'i bile sardı: Diğer Merkez Komite üyelerinin üç baş yukarda duran bu yaşlı adam, "gereksiz" bir karışıklığın çıkmasını istemiyordu. Hemen beni arayıp buldu ve sorguya çekmeye başladı: "Bu cinayet ne anlama geliyor? Bundan hangi parti sorumludur? Bu şartlar altında konuşarak Alman polisinin dikkatini çekeceğimi düşünmüyor muydum?" Bu yaşlı adama "Benim konuşmamın bazı zorluklar yaratacağından mı korkuyorsunuz?" diye onu kırmamak için özen göstererek sordum. "Evet" diye cevapladı Bebel, "Kabul ediyorum ki, konuşmamanızı tercih ederdim." "Tabii ki," diye cevap verdim "Şu halde, konuşmam söz konusu olamaz." Bu şekilde ayrıldık.

Bir dakika sonra, Liebknecht sözcüğün tam anlamıyla koşarak yanıma geldi. Aşırı derecede heyecanlıydı. "Konuşmamanızı istedikleri doğru mu?" diye sordu bana. "Evet" diye cevap verdim, "Bunu az önce Bebel ile hallettik." "Yani kabul ettiniz?" "Nasıl kabul etmeseydim ki?" diye cevap verdim kendimi haklı çıkararak "Malum, burada ev sahibi değil misafirim." "Bu yönetim kurulumuz adına çok çirkin iğrenç bir davranış, görülmemiş bir skandal, sefilce bir korkaklık!"...vs..vs... Liebknecht, kendisini majesteleri Çar'ı incitmek gibi "gereksiz" sorunlar yaratmama konusunda sıkıştıran yönetim kurulu tarafından yapılan uyarılara karşı gelerek, Çar hükümetine acımasızca saldırdığı konuşmasında bütün öfkesini dışa vurdu.

Rosa Luksemburg, gençlik yıllarından itibaren, şu anda sözde "Lewica"(sol kanat) olarak anılan Polonya Sosyalist Partisi'nin devrimci kanadı ile birleşerek Komünist Parti'yi oluşturmuş olan Polonyalı Sosyal Demokratlar'ın lideriydi. Rosa Luksemburg çok güzel Rusça konuşabiliyordu. Rus edebiyatına son derece hakimdi. Rusya'nın politik hayatını günü gününe takip ediyordu. Rus devrimcilere yakın bağlarla bağlıydı ve Alman basınında Rus işçi sınıfının devrimci adımlarını özenli biçimde izah etti. Rosa Luksemburg, kendine has yeteneğiyle, ikinci vatani Almanya'da sadece Almanca'ya hakim olmakla kalmayıp, aynı zamanda Alman siyasi hayatını da tamamıyla kavramış bulunuyordu ve eski Bebelci Sosyal Demokrat Parti'de önemli bir konumdaydı. Orada daima aşırı sol kanatta yer aldı.

1905'te, Karl Liebknecht ve Rosa Luksemburg sözcüğün tam anlamıyla Rus devriminin içinde yaşadılar. 1905'te Rosa Luksemburg, bir Polonyalı olarak değil, bir devrimci olarak Berlin'den ayrılıp Varşova'ya gitti. Varşova kalesinden kefaletle serbest kalarak, 1906'da illegal olarak, takma bir isimle Petrograd'a ulaştı ve hapisteki birçok arkadaşını ziyaret etti. Berlin'e dönüp, oportünizmle mücadelesini, ona Rus devriminin yolları ve yöntemleriyle karşı çıkarak yoğunlaştırdı.

Rosa ile birlikte, işçi sınıfının üzerine çöken en büyük felaketi yaşadık. İkinci Enternasyonal'in Ağustos 1914'teki utanç verici iflasından bahsediyorum. Onunla birlikte, Üçüncü Enternasyonal'in bayrağını kaldırdık. Ve şimdi yoldaşlar, her gün yürüttüğümüz işte, Karl Liebknecht ve Rosa Luksemburg'un emirlerini izliyoruz. Eğer biz buraya halen soğuk ve aç olan Petrograd'ta sosyalist devletin büyük binasını inşa ediyorsak, Liebknecht ve Luksemburg'un ruhuyla hareket ettiğimiz içindir. Eğer ordumuz cephede ilerliyorsa, Liebknecht ve Luksemburg'un emirlerini kanla savunmaktadır. Ordumuzun onları da savunamamış olması ne kadar acı!

Almanya'da iktidar hala düşman elinde olduğundan, orada bir Kızıl ordu yok. Bizim şu anda bir ordumuz var ve giderek büyüyüp güçleniyor. Ve Alman proletaryasının Rosa ve Karl'ın kızıl bayrağı altında saf tutacağı zamanı bekleyerek, her birimiz, Liebknecht ve Luksemburg'un kim olduklarına, ne uğruna öldüklerine ve anılarının neden her bir Kızıl asker, her bir işçi ve her bir köylü için

kutsal kalması gerektiğine Kızıl Ordumuzun dikkatini çekmeyi kendisine bir görev bilecektir.

Çok ağır bir darbe yedik. Fakat biz yine de geleceğe sadece umutla değil, aynı zamanda kendimizden emin bir şekilde bakıyoruz. Bugün Almanya'da bir karşı devrim dalgasının yükseldiği gerçeğine rağmen, biz orada Kızıl Ekim'in yakın olduğuna olan inancımızı bir an olsun yitirmiyoruz. Büyük savaşçılar boş yere ölmediler. Onların intikamı alınacaktır. Onların ruhları haklarını alacak. Onların aziz ruhlarına seslenirken diyebiliriz ki: "Karl Liebknecht ve Rosa Luksemburg. Sizler artık yaşamıyorsunuz, fakat bizim aramızdasınız. Bizler sizin güçlü varlığınızı hissediyoruz. Sizin açtığınız bayrağın altında savaşmaya devam edeceğiz. Savaş saflarımızı sizin manevi heybetiniz kaplayacak! Yoldaşımız ve silah arkadaşlarımız Karl Liebknecht ve Rosa Luksemburg! Her birimiz, eğer gün gelir ve devrim bunu gerektirirse, sizin altında öldüğünüz bayrağın altında gözümüzü kırpmadan öleceğimize and içeriz!

Kaynak: *Marksist Tutum*